

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

Оцінка інфляції за лютий 2017 року

У лютому 2017 року споживча інфляція очікувано прискорилося до 14.2% р/р з 12.6% р/р у січні. У місячному вимірі зростання індексу споживчих цін становило 1.0%.

Фактична інфляція виявилася трохи нижчою за траєкторію прогнозу Національного банку, опублікованого в Інфляційному звіті (січень 2017), що передбачає уповільнення ІСЦ до 9.1% на кінець 2017 року.

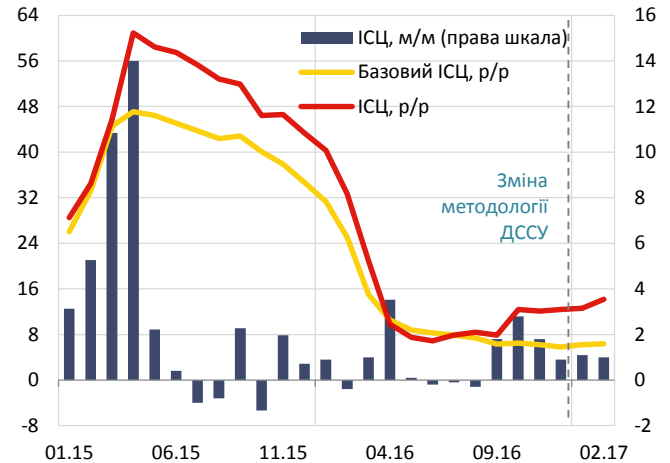
Зростання цін прогнозовано прискорилося за більшістю основних складових споживчого кошика на тлі збільшення виробничих витрат та низької бази порівняння. Стримували зростання цін у лютому фактори пропозиції, а також покращення ситуації на світових товарних ринках, що зумовило зміцнення обмінного курсу гривні в лютому.

Базова інфляція прогнозовано пришвидшилась до 6.4% р/р (у місячному вимірі становила 0.7% м/м). Продовжили прискорюватись ціни на продукти харчування з високим ступенем обробки (до 6.7% р/р), що пов'язано із вторинними ефектами від зростання цін на сирі продукти, зокрема молоко. Також збільшилися річні темпи зростання цін на деякі послуги, що входять до базової інфляції (до 9.2% р/р). Так, підвищилася вартість послуг закладів відпочинку, культури та спорту, амбулаторних, фінансових та страхових послуг, що може бути відображенням зростання поточних витрат. Водночас на тлі укріплення обмінного курсу гривні в лютому 2017 року сповільнилися річні темпи зростання цін на окремі імпортовані товари (одяг та взуття – до 4.7%), а на деякі товари ціни в річному вимірі навіть знизилась (автомобілі – на 1.0%, аудіо- та відеотехніка – на 1.5%, ноутбуки – на 2.6%).

Зростання цін на сирі продовольчі товари прискорилося до 4.7% р/р у лютому (за місяць ціни зросли на 1.7% м/м). Це відбулося насамперед на тлі низької бази порівняння (минулого року спостерігалось стрімке зниження цін на сирі продукти харчування внаслідок торговельних та транзитних обмежень з боку РФ не лише для українських, а й для турецьких товарів). Як наслідок, передбачувано уповільнилося падіння в річному вимірі цін на овочі та фрукти (до 23.2% р/р та 6.3% р/р відповідно). Крім того, пришвидшилось зростання цін на свинину та яловичину внаслідок збільшення виробничих витрат та скорочення поголів'я. Ці самі чинники, а також активний експорт зумовили прискорення зростання цін на молоко (до 25.5% р/р). Однак стримували інфляцію сирих продуктів інші фактори пропозиції. Так, у лютому суттєво знизилась ціна на яйця в місячному вимірі внаслідок збереження обмежень щодо експорту продукції птахівництва з окремих регіонів до низки країн через нестабільну епізоотичну ситуацію. Попри низьку базу порівняння ціни на яйця залишилися нижчими на 4.4%, ніж минулого року.

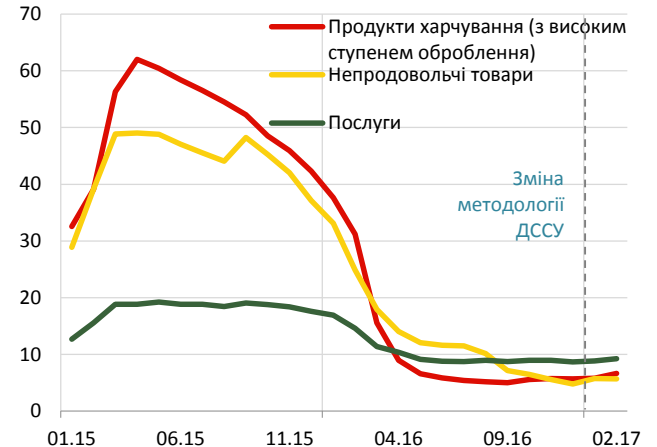
Зростання цін та тарифів, що регулюються адміністративно, прискорилося до 38.1% р/р (за місяць становило 1.4% м/м). Як і минулого місяця, вагомим чинником такого прискорення стало підвищення плати за проїзд в автодорожньому пасажирському транспорті внаслідок зростання собівартості, у

Зміна цінних індексів, %

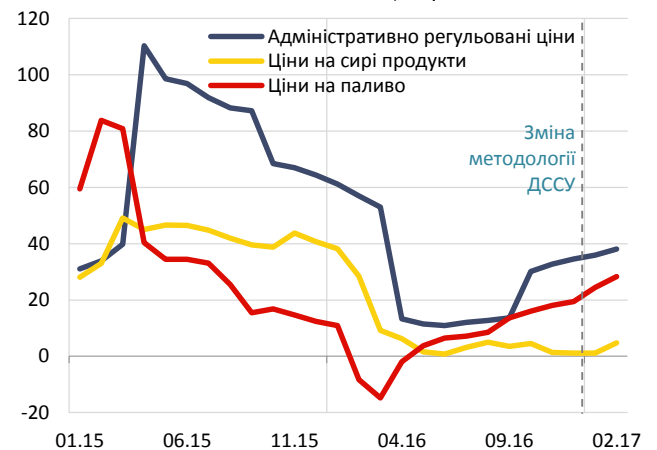
Джерело: ДССУ.

Основні компоненти базового ІСЦ, % річна зміна

Джерело: ДССУ, розрахунки НБУ.

Основні компоненти небазового ІСЦ, % річна зміна

Джерело: ДССУ, розрахунки НБУ.

тому числі через підвищення вартості палива. Крім того, суттєво зросли ціни на тютюнові вироби через низьку базу порівняння та підвищення акцизів з початку року. Водночас підвищення акцизів на алкогольні напої мало значно менший ефект – річні темпи зростання цін навіть сповільнилися, що може бути пов'язано з реалізацією накопичених раніше запасів цієї продукції, а також наявністю маржі від підвищення мінімальних цін у грудні минулого року.

Ціни на паливо прискорили зростання до 28.4% р/р (збільшилися на 2.1% м/м). Це відображало відкладений ефект від підвищення цін на нафту на світових ринках у попередні місяці.

У лютому 2017 року зростання індексу цін виробників прискорилося до 38.9% р/р (з 36.8% р/р у січні) під впливом цінових тенденцій на світових товарних та сировинних ринках. У місячному вимірі зростання становило 3.1%. Зокрема продовжилося зростання світових цін на залізну руду, що призвело до суттєвого збільшення річних темпів зростання цін у добуванні металевих руд (до 139%). Водночас стабілізація світових цін на нафту на тлі зміцнення курсу гривні вплинула на уповільнення зростання цін у добуванні сирової нафти і природного газу до 116% р/р. Зростання цін у добуванні кам'яного вугілля сповільнилося до 21.0% р/р.

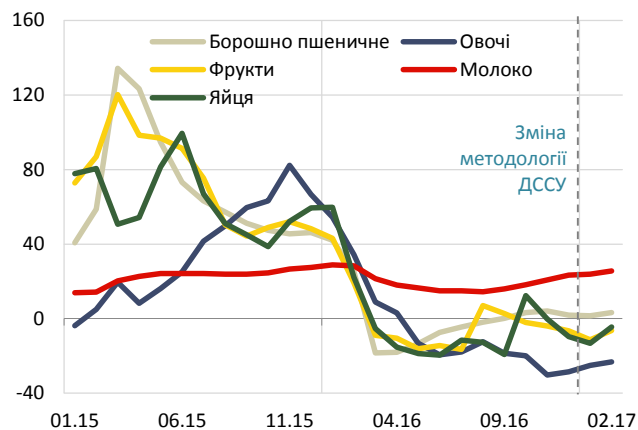
Загалом, незважаючи на незначне уповільнення, темпи зростання цін у добувній промисловості залишилися високими – 101% р/р (у січні – 109% р/р). Це підтримувало прискорення зростання цін у наступних ланках виробничого процесу, зокрема в металургійному виробництві (до 57.0% р/р), виробництві коксу та продуктів нафтоперероблення (до 103% р/р).

В інших галузях переробної промисловості зростання теж прискорювалося. Так продовжили зростати ціни в хімічній промисловості (10.9% р/р) на тлі підвищення світових цін на добрива.

Зростання цін у харчовій промисловості прискорилося до 16.7% р/р унаслідок збільшення собівартості виробництва. Зокрема суттєво збільшилися темпи зростання цін у виробництві хліба, хлібобулочних та борошняних виробів. Скорочення поголів'я худоби позначилося на зростанні цін у виробництві м'яса та м'ясних, а також молочних продуктів. Крім того, у лютому суттєво прискорилося зростання цін у виробництві цукру, що пов'язано із закінченням сезону цукроваріння та високим попитом на український цукор на зовнішніх ринках.

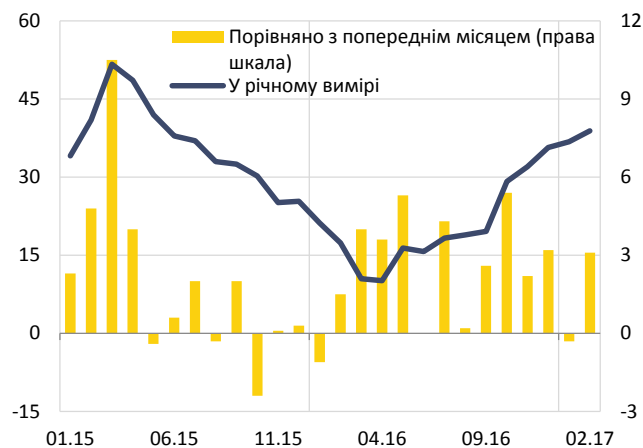
Зростання цін у постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря в лютому прискорилося до 38.7% р/р (37.1% р/р у січні) за рахунок встановлення Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП) вищої оптоворинкової ціни електроенергії для промислових споживачів у лютому, зокрема через збільшення нормативних технологічних витрат (собівартості).

Ціни на окремі сирі продукти, % річна зміна

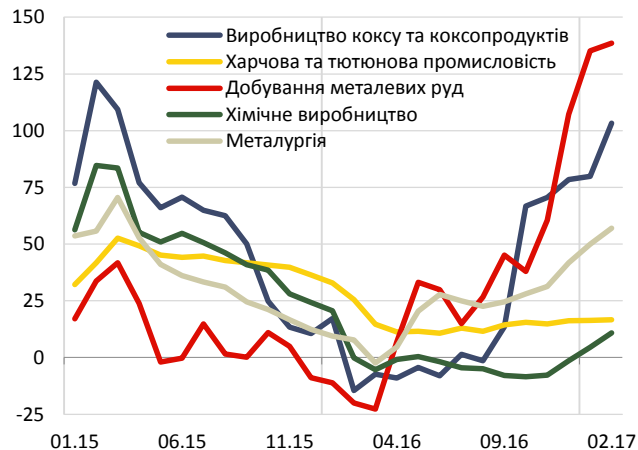
Джерело: ДССУ.

Зміна індексу цін виробників, %

Джерело: ДССУ.

Ціни в окремих галузях промисловості, % річна зміна

Джерело: ДССУ.

Зміна цінних індексів ІСЦ та ІЦВ у 2015 – 2017 роках						
Компоненти споживчого кошика (за класифікацією Національного банку України)						
	частка ІСЦ, %	у річному вимірі, %				зміна за лютий 2017 року, %
		2015 рік	2016 рік	2017 рік**		
				січень	лютий	
Індекс споживчих цін	100.0	43.3	12.4	12.6	14.2	1.0
Базова інфляція	57.4	34.7	5.8	6.2	6.4	0.7
Небазова інфляція*	42.6	49.7	17.5	18.0	21.3	1.6
сирі продукти	19.0	40.7	1.2	1.2	4.7	1.7
адміністративно регульовані тарифи та ціни	18.6	64.4	34.6	35.9	38.1	1.4
паливо	5.0	12.5	19.5	24.5	28.4	2.1
Окремі компоненти споживчого кошика (за класифікацією ДССУ)						
Продукти харчування та безалкогольні напої	41.8	41.5	3.3	3.0	5.3	1.5
Алкогільні напої, тютюнові вироби	7.9	22.7	22.5	26.3	30.2	1.7
Одяг і взуття	5.4	35.0	5.5	5.6	4.7	-2.8
Житло, вода, електроенергія, газ та інші види палива, у т. ч.:	7.5	103.0	47.2	46.6	46.5	0.2
квартирна плата	0.5	5.4	11.5	14.1	16.8	2.6
водопостачання	0.3	23.0	42.1	26.7	24.7	0.3
гаряча вода	0.2	55.8	82.9	82.9	83.2	0.0
природний газ	2.1	273.0	42.0	42.0	42.0	0.0
центральне опалення	1.2	78.7	89.3	89.7	90.1	0.1
Транспорт	12.1	20.4	11.4	14.9	17.2	2.0
Зв'язок	3.2	7.0	4.0	4.1	4.6	0.5
Освіта	1.6	24.2	13.7	12.1	11.5	0.4
Окремі компоненти ІЦВ						
	частка ІЦВ, %***	у річному вимірі, %				зміна за лютий 2017 року, %
		2015 рік	2016 рік	2017 рік		
				січень	лютий	
Індекс цін виробників	100.0	25.4	35.7	36.8	38.9	3.1
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	13.2	17.6	85.1	109.1	101.0	2.3
Добування кам'яного вугілля	2.4	-0.8	40.4	43.5	21.0	-1.2
Добування сирової нафти та природного газу	4.7	120.3	76.5	123.8	116.2	0.1
Добування металевих руд	5.1	-8.9	107.2	135.2	138.5	5.7
Переробна промисловість	65.1	23.8	22.6	25.6	28.9	3.7
Виробництво харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів	21.8	36.4	16.2	16.4	16.7	2.0
Виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення	3.4	4.7	61.7	79.9	103.3	5.8
Виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	3.2	24.2	-1.4	4.5	10.9	7.2
Виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції	5.2	29.6	9.5	10.6	11.7	2.6
Металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім виробництва машин і устаткування	17.3	12.4	41.8	49.9	57.0	6.8
Виробництво автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів та інших транспортних засобів	2.2	15.5	11.4	9.1	15.4	4.4
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	21.8	33.2	51.5	37.1	38.7	1.8
* Розрахунки Національного банку України на підставі даних ДССУ, уточнені дані. Сума внесків компонентів ІСЦ може відрізнятися від загального ІСЦ за рахунок застосування динамічних ваг відповідно до методології ДССУ та округлення.						
** З січня 2017 року змінено методологію розрахунку індексів споживчих цін. Більш детальна інформація на сайті Державної служби						
*** Частка компонентів у ІЦВ розрахована на основі даних ДССУ щодо обсягу реалізованої промислової продукції за видами діяльності за 2016 рік.						